

ARXIU

"Sense oxigen. Per ètica"

Araceli Segarra (Lleida, 1970) és la màxima exponent de l'alpinisme "femení" a Catalunya. Amb un currículum dens com els seus dies, Araceli pot esdevenir, el 1995, la primera alpinista catalana que haja pujat a l'Everest.

Aquesta lleidatana ferma, en principis i conviccions, no coneix la migdiada. S'ha consagrat a una cursa contra el temps. Almenys contra el seu. I s'ha proposat guanyar-la. D'ordenada intransigència aritmètica, Araceli Segarra no respecta pauses. De fet, la seua efervescència no li ho permet. I aquest excés de vitalitat, que la seua mirada, inquieta i precisa també traspua, li ha permès entrar en el món de l'alpinisme –femení?– per la porta principal.

Transvasada a la Barcelona postolímpica per a iniciar-se en els cànons de la fisioteràpia, Araceli no ha tardat a voler menjar-se el món. Ja va iniciar aquesta activitat –entre "gàstrica" i esportiva– a la seua ciutat natal quan freqüentava, en aquell temps, les intimitats subterrànies de la seua geografia. Durant quatre anys va ser addicta a la atemporalitat de què gaudeix l'espeleòleg en perdre l'últim contacte amb el món exterior.

Els 19 anys, però, s'anunciaven amb emergència, ascendent per compensació, cap a altituds nevades –pirinenques, alpines i, posteriorment, de l'Himàlaia– en què els altímetres varien per contestació meteorològica i la policromia de l'alpinista delata la pre-

ARXIU

sència humana en aquest entorn salvatge.

Es va aproximar a les primeres formacions verticals des de l'exotisme que connota la distància. "El 1990, vaig passar 2 mesos a Irlanda. I d'allà, vaig empalmar amb un viatge per a pujar el mont Kenya."

L'Himàlaia, adéu al mite! La veneració que l'alpinista té –i manté– per l'envergadura de l'Himàlaia, per l'altitud dels seus cims o per la inclemència meteorològica s'ensorra en boca d'aquesta feminitat menuda i arriscada. "L'Himàlaia fa molt de respecte, però a banda d'això, la gent ho mitifica molt". Als 21 anys, Araceli, juntament amb companys lleidatans, es llançava a la conquesta del Broad Peak, aquell 8.000 que la va obligar a retrocedir quan es trobava a 7.200 metres. L'any 92, repetia l'experiència conquistant un Shisha Pagma benevolent, amb la celeritat que proporcionen un equip lleuger i 22 anys. "En l'expedició al Shisha vam trencar esquemes, perquè sempre s'ha dit que els 8.000 estan reservats a gent gran. En canvi, la mitjana d'edat de l'expedició voltava els 24 anys."

El 1995 despuntarà per a Araceli Segarra amb un gran repte. Conquerir la solemnitat d'un cim de vora 9.000 metres com és l'Eve-

rest i guanyar-se la confiança del colós de neu, roca i gel que haurà permès que una jove catalana, la primera, trepitge el vèrtex culminant del planeta. I l'expedició de la qual formarà part Araceli, i que estarà patrocinada per la Universitat Politècnica de Catalunya, incidirà, novament, en la tesi que l'Himàlaia no és reserva de veterans. Però n'hi ha més. "Pujaré al cim sense mitjans artificials, o no hi pujaré. Sense oxigen. Per ètica."

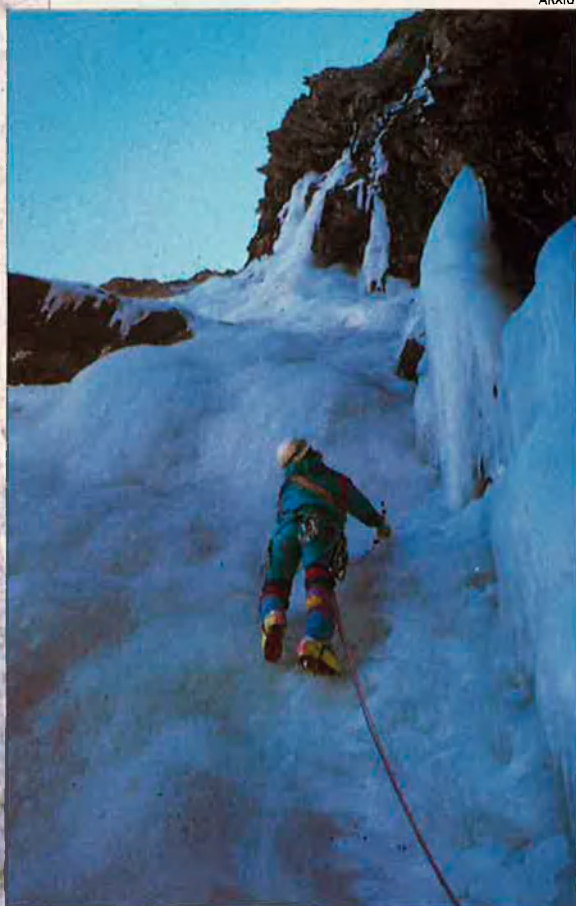
Ballant amb llops. La muntanya, una vegada superat el bucolisme campestre, esdevé un domini eminentment masculí. L'entorn, ric d'horitzons verticals, pateix una misogínia permanent. En un passat, voluntària i decidida pels dictats de la tradició; en l'actualitat, per la força del costum. La dona penetra puntualment en aquest terreny de joc advers, i demostra, una vegada més, que la seua capacitat física pot afrontar l'esforç que reclama el medi... i l'alpinisme. Tot i això, la seua presència tan sols es fa explícita a través de la corda que la uneix al company. La seua figura traspua, molt sovint, sota un protagonisme masculí històric. "L'home era incitat a realitzar activitats físiques, mentre que la dona es dedicava a la rebosteria o a la confecció", lamenta la jove escaladora.

El cas d'Araceli resulta excepcional. Decideix i carrega. No obstant, es debat entre els seus companys i l'intolerable deliri classificatori. "Em fa la sensació de trobar-me sola en el món de l'alpinisme femení, perquè la falta de noies és un problema greu en aquest esport. A més, què significa *alpinisme femení*, si realitzo la mateixa activitat i en les mateixes condicions que els meus companys de cordada? Detesto les etiquetes: no crec en un alpinisme masculí i un de femení. Senzillament, crec en un alpinisme."

Paradoxalment, en aquesta activitat que vulnera fronteres i prejudicis, i vaga alhora –en el millor sentit de la paraula– per parets, canals i arestes, es respira un masclisme ancestral qüestionat per pocs; acceptat per molts. La prova és que la darrera vegada –i la segona– que va ingressar una dona en el Grup d'Alta Muntanya Espanyol (GAME) abans que ho fera Araceli Segarra va ser ara fa quatre dècades. La xifra resulta simptomàtica i l'exemple eloqüent.

El cas és que d'aquesta societat que pretén ser igualitària, però que conserva una trama gris i obsoleta que ha impregnat, al llarg d'un procés de complexa reversibilitat, actituds espontànies i actes reflexos, Araceli Segarra emergeix amb la voluntat ferma –com la seua terra; com ella mateixa– d'aconseguir un Everest sense oxigen. "Per ètica." I després, a pels cims lunars de fins 14.000 metres. Amb oxigen. Per necessitat.

Eliseu T. Climent

"Em fa la sensació de trobar-me sola en el món de l'alpinisme femení."